

Cikzore

Glasilo Crvene inicijative Kragujevac

Broj 19

NEDOSTACI

Kada govorimo o nedostacima Levice (mislimo na ono što se danas naziva “radikalnom levicom”, tj. komuniste i anarhiste) ne želimo da kritikujemo ičiji rad, upravo suprotno mislimo da je svaki internet mem ili stranica koja promovise ideje levice vredna hvale, da je svaka studija i seminarski rad koji daju bolji uvid u trenutno stanje najugroženiji, u katastrofalne posledice kapitalizma po životnu sredinu, koji pojašnjavaju greške prethodnih pokušaja izgradnje socijalizma dragocen za našu borbu. Svaka tribina koja se napravi i koja za cilj ima promociju solidarnosti, feminizma, ljudskih prava je neophodna našoj borbi. Svaki aktivizam od protesta protiv državne bahatosti, protiv nasilja koje država i njoj bliski pojedinci sprovode nad obespravljenima, aktivnost da se spreče izbacivanja ljudi iz svojih domova... sva su ona ono što leвица treba da bude! Ono što se ipak mora primetiti je da to nije dovoljno! Neke organizacije, u toj situaciji nemoći, postaju očajni i kao “pomahnitali škorpioni” počinju da nanose sami sebi udarce. One počinju da kritikuju same levičare i njihov rad, misleći da će tako biti izvan te hrpe organizacija koje samo “kritikuju po internetu”, i u tom samozavravanju postaju upravo najbolji primer onog protiv čega se bore. Druga jedna (na žalost vrlo brojna) grupa svoj način da “uđe u narod” vidi sa prihvatanjem tzv. “patriotskih vrednosti”, koje će kao neki čarobni štapić da im otvore vrata u “srce naroda” koje će oni zatim povesti na pravi put socijalizma, ali taj “intelektualni

dribling” takođe ostaje bez rezultata.

Postoji više stvari koje nedostaju levičarskim organizacijama Balkana (i sveta), ali mi ćemo se ovde baviti samo sa dva:

Nedostatak pozitivnih praksi.

Prvi vid levičarskog aktivizma se (sa par izuzetaka) uglavnom svodi na strogo intelektualni : predavanja, projekcije, tribune, u kojima publika samo posmatra izloženo, eventualno postavi neko pitanje. Takvi događaji u kojima je publika pasivna i uglavnom svedena na malu grupu ljudi (koja se sa izloženim uglavnom slaže i već sve to u osnovi zna) za šire mase je dosadna, a i ne daje im stvarnu mogućnost angažovanja. Na tim predavanjima, iako se mnogo govori o radničkoj klasi nikada za govornicom nema nekvalifikovanih radnika, već su to studenti, profesori i drugi diplomci pretežno društvenih nauka, sa kojima je teško nekom ko nije iz te branše, posebno nekvalifikovanim radnicima da uđu u ozbiljnu raspravu. Zato je takav vid aktivizma unapred osuđen na malu grupu intelektualaca koja time može sebi da pribavi reference za svoju akademsku karijeru. Radnici za takve stvari nemaju ni želje (da su želeli da se bave akademskim radom završili bi fakultete), ni vremena, niti od toga mogu ikakvu korist u svojoj svakodnevnoj borbi za golo preživljavanje. Ono što takođe upa-

da u oči kod takvih događaja je da učesnici nikada ne govore o onom što upravo radnici od njih sa pravom očekuju, a to je rad na formisanju ideja i organizaciji masovne partije koja će moći da im stvarno pomogne u njihovoj svakodnevnoj borbi sa poslodavcima i državnom represijom.

Drugi vid aktivizma se ogleda kroz razne vrste protesta i mnogo je prijemčiviji za narodne mase, posebno ako taj aktivizam ima cilj da odbrani nečija prava. Manjkavost takve mobilizacije narodnih masa je njen negativni kontekst. Protest je (kakav god bio) neprijatna situacija, demonstracije su ispoljavanje negativnih osećanja i zahtevaju veliko poverenje u organizatore, koje današnje leve organizacije (a sve su svedene na grupice od nekoliko široj javnosti nepoznatih osoba) ne poseduju.

Kada govorimo o pozitivnim praksama, mislimo na ona udruživanja ljudi oko stvaranja nekog pozitivnog dela. To su naši predratni prethodnici ostvarivali formiranjem amaterskih sportskih udruženja, kulturnih udruženja, raznih radionica... Takve stvari omogućavaju običnim radnim ljudima da se uključe u rad organizacije, budu obrazovani (klasno osvešćeni) i što je možda još važnije takve udruge im omogućavaju da kroz njih oni sami kreiraju politiku organizacije kojoj pripadaju. I bez želje da umanjimo ičiji rad, ali u sadašnjoj situaciji jedan amaterski fudbalski klub u najnižem ligaškom rangu bi u našoj sadašnjoj situaciji imao jači propagandni učinak od gomile akademskih radova i analiza. Ovim ne želimo da umanjimo ni intelektualne sposobnosti narodnih masa, već da ukažemo da ukoliko želimo da budemo poštovani među njima moramo prvi mi da pokažemo da smo sposobni da sa organizujemo i stvorimo nešto što nije samo slovo na papiru i protestovanje već i pozitivnu vrednost. Tek kada levica bude imala, fudbalske, bokserske, stonoteniske... klubove; škole plesa, jezika, crtanja, pisanja... radionice štrikanja, kuvanja, grnčarije... Onda

će na predavanjima i tribinama biti stotine slušalaca, a na protestima hiljade učesnika. Ovakvo organizovanje i regrutovanje simpatizera i kadrova kroz navedene klubove, škole, radionice možda "ljutim revolucionarima" izgledaju mlake, ali je to jedini način da se stekne poverenje i regrutuju mase, a bez tog poverenja sve promene i revolucije su samo iluzija. To je i jedini način da se mobiliše narod i stvarno sprovede stvaranje organizacije "odozdo" (pojam koji se danas neprestano pominje u levičarskim krugovima). Prva organizacija koja uspe da stvori tako nešto imaće dobre šanse da u budućnosti postane ozbiljan politički faktor.

Naravno teško je očekivati da organizacije koje imaju desetak aktivnih članova mogu da izvedu tako nešto i to nas vraća na raketu naše levice, nepostojanje masovne partije koja će da okupi gro onih koji se smatraju levicom.

Nedostatak utopijskih vizija.

Koliko god ogorčenost prema nekoj vladajućoj strukturi ili ličnosti da je velika, ljudi prvenstveno pristaju uz one snage koje im nude boljitak. Drugim rečima, retkost je, da narod pristigne uz neki pokret ili političku partiju iz čistog rasantimana, inata ili mržnje. I to što narod veruje u lažna obećanja političara nije proizvod gluposti, (znaju oni da većina tih obećanja neće biti ispunjena) već urođena ljudska nada da će ipak nešto krenuti na bolje.

Iako su levičari prezirali reč "utopija" koju su im neretko njihovi protivnici lepili na ideje o komunističkom društvu, narodu to nije mnogo smetalo, šta više, upravo su vizije novog društva bile ono što ih je najviše privlačilo. Današnjoj levici niko ne lepi etiketu "utopijska", ali ne zato što se novi (komunistički) svet smatra realnom mogućnošću, već zato što levica nema nikakvu viziju budućnosti.

Današnji zagovornici socijalizma su vrsni kritičari postojeće faze kapitalizma i odlične apologete prethodnih pokušaja izgradnje socijalističkog društva, ali kada treba da se progovori o nekoj viziji budućnosti – ćute. Taj nedostatak vizije sa druge strane čini da levičari izgledaju kao nekakvi nostalgicari ili osvjetnici - ne kao donosioci novog boljeg društva! A često i kao malograđanski moralisti (što nikada nije bila odlika komunista), jer kritika koja nema snagu da menja stvari preti da se pretvori u moralisanje!

Naravno govoriti o budućnosti je uvek bilo teško, i uvek kada se zakorači u to polje rizikuje se da se na sebe navuče plašt proroka, mesije, “populiste” (kako je to danas moderno reći), dakle svega onoga što današnji ozbiljan naučni radnik ne sme sebi da dozvoli. I tu nastaje problem. Utopije su dozvoljene umetnicima, jer oni ne moraju da odgovaraju pred sudom naučne egzaktnosti, ali zar komunista ne bi trebao na prvom mestu da odgovara narodu, pa tek onda naučnoj zajednici. Treba postaviti pitanje da li je od našeg rada bolje narodu ili samo nama! Setimo se svima poznate Marksove jedanaeste teze o Fojerbahu: “Filozofi su svet samo različito interpretirali, radi se o tome da ga treba promeniti.” Ne može svet da se menja bez ikakve vizije novog sveta! Ne možemo da menjamo svet dok ne u uvedemo maštu među sve tehničke i društvene vrednosti i potencijale kapitalizma, kako bi ih razmontirali, a onda ih sklopili u drugačije odnose iskoristivši njihov potencijal i tako stvorili viziju novog sveta!

Da ne bude zabune “Crvena inicijativa” sebe ne smatra ništa boljom i aktivnijom od ostalih koje su se prepoznale u tekstu i svaka kritika iznesena u njemu je i samokritika organizacije.

SOCIJALIZAM JE LJUBAV

CRVENA INICIJATIVA

REVIZIONIZAM BEZ GRANICA

Revizionistička praksa karakteristična za postsocijalistička društva nakon što se zapatila u kulturnim i intelektualnim krugovima Evrope uspela je vrlo lako da se prelije u dnevno-političku stvarnost, učvrstivši svoju ideološku potporu u obrazovnim i zakonodavnim državnim institucijama. Uz pomoć medijske propagandne kampanje u Srbiji je tokom poslednjih 30 godina izvršena revizija koja je podrazumevala nasilno prisvajanje simbolike i tekovina antifašističkog nasleđa, a sve u cilju demonizacije i kriminalizacije komunističkog pokreta, levičarskih ideja i antifašizma. Nužno su sa svih strana bile zagovarane razne rehabilitacije znamenitih kolaboracionističkih snaga dobro poznatih istoriji i historiografiji 20. veka. Takva agresivna nacionalistička retorika koja je uvek u službi imperijalizma imala je i ima svu moguću medijsku podršku, tako da je sveprisutna u javnosti poslužila kao paravan političkoj eliti za restauraciju kapitalizma koja nas i dalje skupo košta.

Od 2000. godine masovno se u javnosti manipuliše temama iz razdoblja od pre više decenija kako bi se pokret koji je izborio pobjedu nad fašizmom, oslobodio zemlju, izmenio društvene odnose, ukinuo

vladavinu jedne manjinske klase, rešio nacionalno pitanje, zadobio većinsku podršku naroda, i međunarodno političko priznanje i izgradio pravednije i egalitarnije društvo i funkcionalniju zajednicu – mogao predstavljati kao zločinački koji je na vlast došao revolucionarnim terorom i koji se na vlasti održavao prvenstveno državnim represijom. Pored toga komuniste je bilo neophodno predstaviti kao protivnike tzv. srpskih nacionalnih interesa (pri čemu se uvek misli na one gornje slojeve građanske klase). Sa političkog i ideološkog aspekta kroz revizionističku praksu izvršena je delegitimizacija sistema koji je izmenio društvene, ekonomske, političke i nacionalne odnose i na jednom simboličkom nivou uspešno su rehabilitovane snage kolaboracije čime su dominantne građanske partije učvrstile političku moć dok su neometano sprovodile bezalternativnu restauraciju kapitalizma koja je i dalje na snazi.

Nedavno se pojavila informacija da je Vlada RS donela odluku da izdvoji skoro 17 miliona dinara na ime dotacije Fondaciji Halyard Mission radi izgradnje spomenika posvećenog spasavanju američkih pilota od strane kolaboracionističkog četnikovog pokre-

ta Draže Mihailovića.

Tako su Generalnom sekretarijatu Vlade odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 16.910.000 dinara na ime dotacije, a radi pomoći u izgradnji spomenika u znak sećanja na spasavanje američkih vojnih vazduhoplovnih snaga u Operaciji Vazdušni most, navedeno je odluci Vlade.

Operacija Vazdušni most poznata i kao Operacija Halijard, sprovedena je 1944. godine i procenjuje se da je u njoj spašeno oko 400-500 američkih i savezničkih pilota. Zanimljivo je to da je prema američkim vojnim izvorima, iz Jugoslavije tokom Drugog svetskog rata ukupno spašeno oko 2.350 savezničkih pilota, od čega oko 350 sa četničke teritorije i oko 2.000 sa teritorije pod kontrolom partizana. Ove informacije su javne i dostupne svima, te se mogu naći na linku <http://www.znaci.net/00002/406.pdf>. Takođe se može pronaći pregršt naučnih publikacija koja se bave problemom kolaboracije u Drugom svetskom ratu. Jedno od kapitalnih dela novijeg datuma je naučna studija istoričara Milana Radanovića pod nazivom “Kazna i zločin. Snage kolaboracije u Srbiji: Odgovornost za ratne zločine (1941-1944) i vojni gubici (1944-1945)”

Kao i do sada ovakve skardne odluke Vlade RS vrše funkciju dodvoravanja imperijalizmu. Naime, fondacija Halyard Mission je američka organizacija čiji je cilj da podigne svest javnosti o Operaciji Halijard kako bi “promovisala istorijske veze SAD i Srbije koje su zasnovane na vrednostima slobode i demokratije”, iako su građanima Srbije dobro poznate vrednosti koje neguje zapadni imperijalizam na čelu sa NATO savezom. Ne treba podsećati da je Draža Mihailović osuđeni ratni zločinac kome je suđeno za saradnju sa okupatorom i čije su formacije izvršile brojne maskre i masovna istrebljenja čitavih porodica tokom Drugog svetskog rata, a koji je pravno i sudski rehabilitovan 2016. što je istorijski presedan i društveni fenomen, odnosno da država koja

je nastala raspadom jedne države, poništi sudsku odluku te iste države, isključujući istorijsku građu i dokumentaciju koja se nalazi po celoj Evropi, da ne pominjemo antifašističko, kulturološko i emancipatorsko nasleđe kao i zdravo kolektivno sećanje. Na dnevno-političkom nivou zagovornici revizionističkih praksi su od malih ekstremno desnih, konzervativnih, mračnjačkih skupina, preko revizionističkih istoričara i njima sličnim saradnicima do opozicionih partija sa profašističkim stavovima i vladajuće koalicije koja pre svega institucionalno nameće usvajanje državnog ideološkog aparata. Revalorizacija kolaboracionističkih idola i njihove ikonografije vrši se na sve moguće načine pa je tako nedavno u Kragujevcu pokrenuta inicijativa da osvedočeni ratni zločinac Draža Mihailović dobije svoju ulicu u naselju Desimirovac. Zahtev je podnela jedna mala grupa bliska nekadašnjem SPO koja sebe naziva POKS (Pokret obnove Kraljevine Srbije) a koja je deo vladajuće koalicije u Kragujevcu i koja zamišlja da bi nazivanjem jednog sokaka Dražinim imenom više dobila na značaju. Iako je protiv ovog zahteva podneta peticija kojoj se odazvao veliki broj građana, skupštinski odbor je jednoglasnom odlukom dodelio naziv ulici kako je to i namrevao.

Zanimljivo je to da su svi odbornici SPS-a, koji su takođe koalicioni partneri, glasali za ovaj naziv ulice, a da se posle kritike SUBNOR-a, predsednik lokalnih socijalista javno izvinio antifašistima i levičarima. Bilo je i komičnih momenata, kao najava socijalista da će skinuti table sa nazivom ulice čim budu postavljene, dok monarhisti tvrde da će svojim telima braniti Dražinu ulicu. Dalje su se predstavnici lokalne grupe POKS razmahivali u javnosti nekim krivičnim prijavama koje su podnete protiv lica koja su ima navodno pretila smrću zbog postavljanja table sa natpisom ulice itd. Jedan od okrivljenih je i član “Crvene Inicijative”. Ove optužbe su toliko nebulozne da će najvero

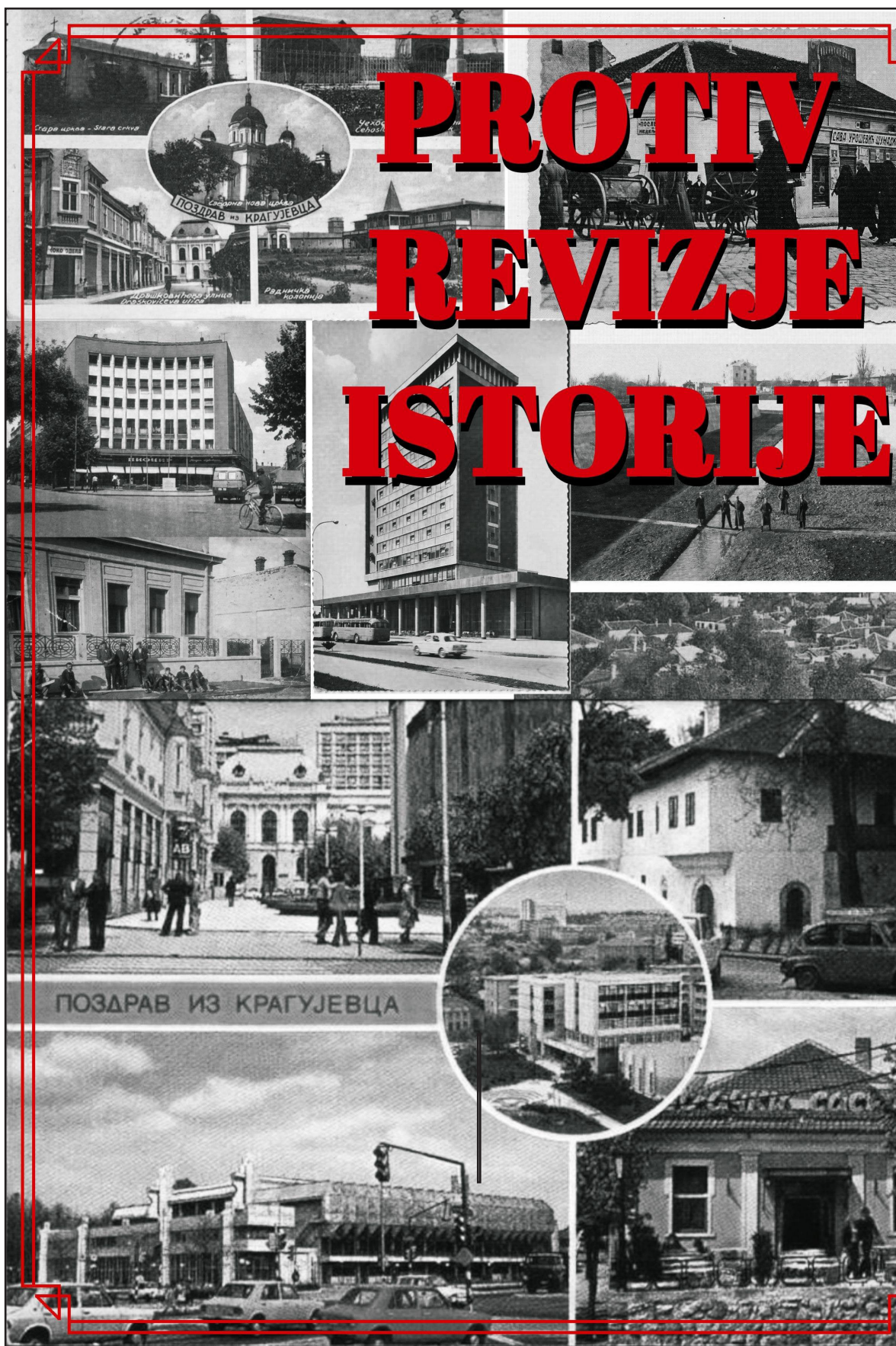
vatnije biti povučene dok ažurno čekaju na realizaciju u fijokama državnog pravosuđa. U svakom slučaju, u medijima je ovaj slučaj dospao uz poređenja sa dešavanjima u Hrvatskoj, kako se tamo ruše i skidaju table na ćirilici i kako se taj mehanizam prenosi i u Srbiju, a snage desnog ekstremizma navino žele samo nacionalno pomirenje i da se generalu Draži Mihailoviću, komandantu JVuO, prizna borba protiv okupatora, što je naravno nedopustivo.

Naš stav je oduvek bio jasan i široko argumentovan. Saradnicima okupatora i osvedočenim zločincima nema mesta u nacionalnoj istoriji. Bespotrebno je ponavljati da su četnici Draže Mihailovića pobili više civila i partizana, nego Nemci na ovim prostorima. Saradnja sa okupatorom je dokazana na različitim niovima i o tome se pisalo na široko i u našim glasilima. Prekrajanja istorije koja su postala deo naše svakodnevice služe vladajućoj klasi isključivo da utemelji svoje političko postojanje. U tom smislu je između sadašnjih političkih ikona i njihovih idola iz prošlosti moguće podvući znak jednakosti.

**PROTIV
REVIZIONIZMA!**

**DOLE
KAPITALISTIČKI
BESKIČMENJACI!**

ZA SOCIJALIZAM

CRTICA O POKS-ovim KADROVIMA I PODRŽAVAOCIMA

Slučaj nazivanja ulice u Desimirovcu po ratnom zločincu Draži Mihajloviću izbacio je na površinu opskurnu desničarsku i monarhističku organizaciju po imenu POKS – Pokret obnove kraljevine Srbije. Ta organizacija koju je osnovao deo SPO okuplja profesionalne političare koji su i po 20-30 godina u ili blizu vlasti. Tu su bivši predsednik Skupštine, trenutni državni sekretar za pravosuđe, zatim predsednici, potpredsednici opština, članovi pokrajinskih, gradskih, opštinskih i inih veća, ukratko – članovi političke kaste koja od početka ratno-tranzicionih procesa učestvuje na represivnoj i profilerskoj strani koja zarađuje na mucu osiromašenih, otpuštenih i obespravljenih. Povrh svega, POKS je deo vladajuće koalicije u Kragujevcu. Jedan od najspecifičnijih primera možemo sresti u Kragujevcu. Naime, javna izvršiteljka Danica Čolović, koja je široj javnosti postala poznata u martu ove godine po tome što je njen sin otkupio stan na Novom Beogradu iz koga je Danica izbacila (uz pomoć policije, naravno) porodicu Aksentijević. Iako je nema spisku članova Glavnog odbora kako je objavljen na sajtu te nacionalističke organizacije, ona je prisustvovala 3. sednici GO POKS koja je održana u Kragujevcu što

je objavljeno u javnom albumu zamenika predsednika te organizacije. Pomenuta izvršiteljka je uredno tagovana/označena na fotografijama kako sedi u drugom redu. To je samo još jedna potvrda čemu zapravo služe i za šta se bore političke snage ovog tipa – za lično bogaćenje i moć, a uzgred koristeći tu moć gledaju da opravdaju svoje istorijske uzore i idole poput Karađorđevića i Draže. Čak i ako dotična osoba koja je u javnosti stekla ugled, poput drugih izvršitelja, gramzive i bezočne nije formalna članica pomenute konzervativno-nacionalističke klike koja se bavi istorijskim revizionizmom, smatramo da je značajno ukazati na vezu između ovih pojava u društvu.

*Napominjemo da su sve informacije koje su nam bile potrebne za ovu crticu javno dostupne na internetu, od medijskih linkova o izvršiteljskom nepočinstvu na Novom Beogradu do fotografija iz javno dostupnog albuma koji se zove „3. SEDNICA GLAVNOG ODBOREA POKS-a (Kragujevac, 26. 05.2018.)“.

Zahtevamo prestanak progona članova Mreže slobodnih vojnika Spartak i Komiteta slobodnih vojnika

Dalje ruke od Pokreta u i van armije

Svedoci smo napora da se na sudu ponovo napadne pokret solidarnosti prema vojnicima Spartak i Komitet za solidarnost sa vojnicima. Preciznije, aktivni oficir vojske koji obavlja dužnost komandanta jedinice u Aleksodrupolisu tužio je Mrežu i Komitet za klevetu, odnosno povredu časti.

Tužba je zasnovana na optužbama na rad ovog oficira koje su objavljene na Mrežinom i Komitetovom blogu. Te optužbe su objavljene u leto 2014. godine i proleće 2018, od strane različitih ljudi koji se međusobno nisu poznavali niti su imali bilo kakvu međusobnu vezu osim činjenice da su svi oni kontaktirali Komitet sa namerom da iznesu svoja iskustva.

Oni tvrde da je oficir izveden pred vojni sud 2014. Godine i on je oslobođen, ne zato što je dokazano da su optužbe lažne, nego zato što su je ostalo sumnjivo da li je on imao namere da povredi te ljude ili ne.

Trenutna tužba je podnesena protiv vlasnika naloga na blogu Komiteta i usmerena je konkretno protiv aktiviste Nikosa Haralam-populosa čiji je broj telefona preko koga je Komitet kontaktiran u vezi sa optužbama koje vojnici ili članovi njihovih porodica

žele da podnesu. Naravno, njima nije bitno što blog ne vodi pojedinac, nego je pripada Skupštini Komiteta i preko njenih kolektivnih odluka i preko toga kolektivnih odluka antiratnog pokreta i pokreta unutar i izvan armije sa stotinama aktivista koji su svi zajedno odgovorni za odbranu prava vojnika. Ono što oni zaista žele da ostvare ovim je učutkivanje Komiteta korišćenjem taktike uništavanja koliko god mogu pojedinačnih članova.

Dakle, oficir grčke vojske, sa očiglednom podrškom čitave hijerarhije i njenih različitih mehanizama, raspaljuje industriju egzekucija protiv Mreže slobodnih vojnika Spartak koje je počelo 2010. godine progonom N. Argurua i koje se nastavilo do danas kroz stalne sudske pretnje i direktno ili indirektno ucenjivanje kroz tužbe. Sve to se dešava zbog toga što Mreža slobodnih vojnika Sparkat i Komitet solidarnosti sa vojnicima daju glas, objavljuju i podržavaju veliki broj optužbi u vezi sa dešavanjima u vojsci, pomažući da se te tužbe upute povodom problema sa kojima se vojnici suočavaju i time doprinosi organizaciji pokreta unutar i izvan vojske. Već godinama i Mreža i Komitet imaju ulogu u stvaranju antiratnog pokreta kroz otpor militarizmu,

nacionalizmu i ratu. Njihove inicijative su dobro znane u masovnom pokretu, kao i u omladinskom i vojničkom.. Preko Komiteta je veliki broj vojnika objavio pisma otpora ubilačkim ratovima. Oni su neprestano ukazivali na neophodnost odbrane prava vojnika i vođenje kolektivne borbe za popravljavanje njihovih životnih uslova, protiv vojnog opremanja koje ljude baca na kolena, za rasformiranje NATO i zatvaranje američkih vojnih baza.

U vreme kada ratna pretnja u našem regionu postaje sve očiglednija, kada vlasti i sistem žele vojnike koji su pokorne igračke u igrama interesa, postaje očito zašto glasovi poput onih iz Spartaka i Komiteta za solidarnost sa vojnicima moraju biti ućutkani. Zato je ovo pokušaj koji je nadmašio dosadašnje, koji treba da suzbije pokret unutar i izvan vojske, naročito njegove postavke.

Pismo podrške Mreži slobodnih vojnika

Dragi drugovi iz Mreže slobodnih vojnika Spartak i Komiteta za solidarnost sa vojnicima, sa gnušanjem pratimo progon koji grčka vlast i kapitalistički sistem vodi prema vama.

Vaš vredni i značajni rad zasmetao je represivnom i ideološkom aparatu sistema, pa se zato okreće starim represivnim merama. Zajedno sa stotinama i hiljadama drugarica iz drugova iz Grčke, ali i čitavog sveta, stojimo solidarno uz vas u odbrani druga Nikosa Haralampopulosa, jer je napad na njega napad na pokret, napad na misleće ljude i aktiviste za slobodu, pravdu i mir.

Dole imperijalistički ratovi i militarizam!

Dole kapitalizam!

Živela borbe slobodnih vojnika za pravdu!

Živeo socijalizam!

**Dole
imperijalistički
ratovi i militarizam!
Dole kapitalizam!
Živela borbe
slobodnih vojnika
za pravdu!
Živeo socijalizam!**

MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

Godine 1960. u Centralnoj Americi je došlo do snažnih političkih promena, koje su se okončale diktaturama Rohasa Pinilje (Gustavo Rojas Pinilla) u Kolumbiji i Peresa Himesa (Marcos Evangelista Pérez Jiménez) u Venecueli. Godinu dana ranije, diktator Fulhensio Batista (Fulgencio Batista y Zaldívar) napustio je Kubu zbog trijumfa revolucije. U Dominikanskoj republici organizovan je tajni levičarski pokret protiv Truhiljove (Rafael Leónidas Trujillo Molina) diktature. U ovom pokretu (nazvanom 14. juni po datumu kad se zbio tamošnji ustanak koji je pretvoren u masakr) su učestvovalle sestre Patrija, Minerva i Marija Teresa Mirabal (Patria Mercedes Mirabal, María Argentina Minerva Mirabal, Antonia María Teresa Mirabal) zajedno sa svojim muževima i stotinama drugih boraca za pravdu te protiv diktature. U okviru ove grupe bile su poznate kao Las Mariposas (Leptirice), imenom kojim se najpre Minerva predstavljala u političkoj ilegali. Četvrta i najmlađa sestra Dede (Adela Mirabal-Reyes), se priključila kasnije. Dana 25. novembra 1960. godine, dok su se vraćali iz zatvorske posete svojim muževima, tri sestre i vozač pretučeni su na smrti i bačeni u provaliju da izgleda kao nesrećni slučaj. Sve tri sestre su zadavljene, a tela su pronađena polomljenih kostiju. Vesti o njihovom ubistvu šokirale su i razbesnele narod. Njihova smrt doprinela je podizanje svesti u Dominikanskoj republici pa je konačno i kul-

minirala ubistvom diktatora 30. maja 1961. Time je 25. novembar proglašen Međunarodnim danom borbe protiv nasilja nad ženama na prvom skupu feministkinja Latinske Amerike i Kariba u Bogoti 1981. godine a 1999. godine UN su rezolucijom 54/134 službeno potvrdile ovaj datum. Ovo je dan kada su zvanično sestre Mirabel kao primer organizacije i borbe postale simbol nacionalnog i feminističkog otpora u svetu.

Za nasilje je odgovoran onaj ko ga vrši

Proteklog meseca na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, gomila žena okupila se ispred zgrade Vrhovnog suda u Santiagu u Čileu - zemlji trenutno preokupiranoj narodnim ustancima protiv nejednakosti - povodom feminističkog fleš moba. U organizaciji lokalnog feminističkog kolektiva, performans je nazvan „Silovatelj na tvom putu“ (Un violador en tu camino). Pesma kao i prateći ples uzima patrijarhat kao uzrok za oboje, nasilje nad ženama i krivljenje žrtve koje dolazi posle. One su pevale „A krivica nije moja, gde god bila, kako god obučena“ (Y la culpa no era mía, ni dónde estaba, ni como vestía). Izbor mesta nije bio slučajan: Samo oko 8% od ukupnog broja silovanja u Čileu završi se presudom. Skandiranje se otvoreno obraća neuspehu pravosudnog sistema da zaštiti žene a to se moglo čuti kroz stihove koji citi

raju strofu himne čileanske policije, koja kaže: „Spavaj mirno, nevina devojk / o banditu ti ne brini/ jer tvoj vedri, slatki san / čuva tvoj ljubljani policajac (karabinjer). “ Feministička grupa Lastesis organizovala je u Valparaisu 21. novembra prethodnu ”intervenciju” kako drugačije naslovljavaju ovaj performans. Taj događaj je inspirisan delom poznate latinoameričke feministkinje i profesorke Rite Segato (Rita Laura Segato), čiji je način razmišljanja pokrenuo ovu grupu na stvaranje fleš moba koji silovanje prikazuje ne samo kao pojedinačni zločin nad svakom ženom već i kao izraz šireg društvenog pitanja. Ovaj protest se od tada proširio i izvan granica Čilea. U Meksiko Siti, trg pun žena raznih dobi a mnoge sa crnim povezom peko očiju, pridružio se sličnom fleš mobu 29. novembra. Javna izvođenja pesme održana su i u drugim gradovima uključujući Bogotu, Madrid, Barselonu, London i Pariz (uz dostupna uputstva za naredni fleš mob, stihove pesme i uz napomene o plesnim koracima):

Silovatelj na tvom putu

Patrijarhat je sudija
što nam sudi po rođenju
a naša je kazna
nasilje što ne vidiš.

Patrijarhat je sudija
što nam sudi po rođenju
a naša je kazna
nasilje što vidiš.

To je femicid
to je nekažnjavanje ubice
to su nestale
to je silovanje

A krivica nije moja, ne tamo gde sam bila, ne
kako sam se oblačila
A krivica nije moja, ne tamo gde sam bila, ne
kako sam se oblačila
A krivica nije moja, ne tamo gde sam bila, ne
kako sam se oblačila
A krivica nije moja, ne tamo gde sam bila, ne
kako sam se oblačila

Silovatelj si ti

Silovatelj si ti

To su policajci

To su sudije

To je država

To je predsednik

Država što tlači je mačo silovatelj

Država što tlači je mačo silovatelj

Silovatelj si ti

Silovatelj si ti

Spavaj mirno, nevina devojk,
i o banditu ti ne brini
jer tvoj vedri, slatki san
čuva tvoj ljubljani karabinjer.

Silovatelj si ti

Silovatelj si ti

Feministkinje i feministi
svih zemalja, ujedinite se.

Dok trgovima gradovima sveta odjekuje SI-
LOVATELJ SI TI, feminicid, silovanje, zlostav-
ljanje, premlaćivanje, prezir i poniženje,
mnogo su češći nego što možemo da mislimo
i u većini slučajeva su nevidljivi. Ali postoje i

drugi oblici nasilja koje kapitalističke države i njihove institucije nameću ženama; mešanje Crkve i države u naše živote, uskraćujući nam pravo da odlučujemo o svojim telima i životima; osporavanje elementarnih prava koja nas gura u inferiorni položaj u odnosu na muškarce, nedostatak mogućnosti za obrazovanje i rad; seksualno i radno uznemiravanje od strane poslodavaca, šefova i menadžera koji nas posmatraju kao svojinu; i drugi nejednaki uslovi koje trpe radnice i borkinje.

Nasilje nad ženama deluje na strukturalnoj osnovi, mi ne smatramo nasilje pojedinačnim problemom ali milenijsko ugnjetavanje žena koje legalizuje nasilje je funkcionalno vezano za ovakav sistem koji nas drži podređenima i iskorišćava nas u tišini. No i pored toga, čuje se vrisak žene koja ruši prepreke mačizma, ujedinjene pod parolom:

Ako dirnu jednu, na hiljadu će se organizovati!

DŽOKER

Uspešnost političke propaganda nije u negiranju stvarnosti već u sposobnosti da se polazeći od stvarnih, postojećih događaja (premisa) javnost usmeri na sasvim pogrešan put (konkluziju).

“Džoker” (Joker) je film koji će svakako baciti u zasenak svu kulturnu produkciju 2019. (ostaće sasvim sigurno upamćen i mnogo nakon toga) prvenstveno zbog odlične glume Hoakina Feniksa, sjajnog saundtreka i odlične režije. Ono zašto je on nama važan, kao i svako umetničko delo koje dostigne globalnu popularnost je i politička poruka koju on nosi. U ovom tekstu neću se baviti psihologijom glavnog lika, samim tim ni poređenjem sa Skorcezeovim filmovima “Kralj komedije” (King of comedy)(1982) i “Taksista” (Taxidriver) (1976) iz kojih nedvosmisleno film crpi inspiraciju za lik društvenog gubitnika koji želi da postane priznat, a završava u kriminalu. Ovde će prvenstveno biti reči o društvenom kontekstu koji ovaj film crpi iz stripa “Ubistveni vic” (Killing joke)(1988) Alana Mura (Alan Moore), kao i paralele sa ranijim filmovima iz franšize Betmen.

Ubistveni vic

Film “Džoker” kao i strip “Ubistveni vic” za glavnog protagonistu ima poznatog negativca iz betmenovog univerzuma i oba dela govore o nastanku i razvoju jedne takve

patološke ličnosti unutar društva u kom su oni aucajderi iz siromašnih slojeva. Ipak već na samom startu javlja se bitna razlika. Dok je “filmski Džoker” duševni bolesnik od kada zna za sebe (usled maltretiranja u porodici od strane duševno obolele majke i njenog dečka, čiji opet uzroci mentalnih poremećaja nisu navedeni i koji se time gube u vremenu te nam je njegova poremećenost ovde servirana kao prosta datost), Murov Džoker je normalna porodična osoba, koja usled društvenog pritiska, finansijskih problema, lične tragedije i spleta nesrećnih okolnosti završava u ludilu. Ova ne mala razlika već upućuje na posve drugačije poimanje društva kao faktora koji određuje čovečji život. Dok je društvo kod Mura određujući činilac u Filipsovom filmu društvo je ono što jako utiče na patološku ličnost Džokera, ali ostali “normalni” akteri ne osećaju ni blizu taj stepen pritiska kao on. Murova linija formiranja Džokrove ličnosti kreće od normalne osobe, koja usled besparice nevoljno ulazi u kriminal, da bi ga porodična tragedija gurnula u ludilo. Filmski Džoker je u startu poremećena osoba, dakle jedan ekstrem koji usled nebrige društva postaje opasan po okolinu i na kraju prihvata sebe kao nekoga ko je predodređen da bude kriminalac. Drugim rečima ako Murov “Ubistveni vic” govori o tome da između normalne osobe i kriminalca-psihopate u kapitalističkom društvu stoji “jedan loš dan” t.j. da se svako nalazi na ivici da zakorači na drugu stranu usled stresa današnjeg načina života, u filmu

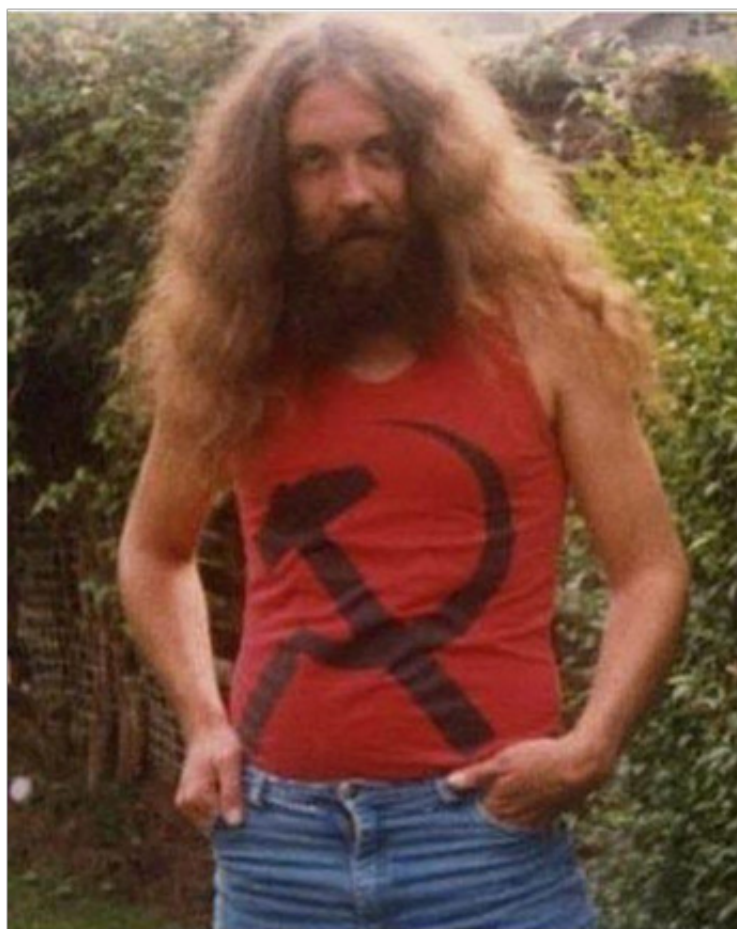
“Džoker” kriminal i ludilo su nešto urođeno, čemu glavni lik bezuspešno pokušava da se odupre, a što ga prati od rođenja.

Druga bitna tema filma je “pobuna sirotinje”, nešto što možemo videti u prvom Betmenu iz 1989., a vrlo eksplicitno u “Usponu Crnog viteza” (The Dark Knight Rises)(2012). Dakle, priča o “pobuni sirotinje” koja dovodi do haosa koji Betmen kao predstavnik buržoazije treba da smiri je, možemo reći, tipična betmenovska priča. U prvom betmenu Džoker to postiže tako što baca novčanice narodu koji (lakom na novac) biva izmanipulisan, a u “Usponu mračnog viteza” sirotinja (izmanipulisana od terorista) izvodi i svoju “revoluciju” i pravi potpuni kaos u društvu pritom uspostavljajući svoj “revolucionarni sud” (potpunu karikaturu bilo kakvog “revolucionarnog suda”) u kome bez ikakvog zakona i pravde osuđuje “nedužne” bogataše. Ono što ovaj film ipak razlikuje od prethodnih je prikaz društvene nepravde i predstavljanje bogataša kao neosetljivih na probleme običnog čoveka. Scene bezdušnih bogataša upravo čine film toliko uspešnim i postižu odličnu komuniciraju sa publikom, ali to ne treba da nas navede na pogrešan zaključak da je ovaj film društveno angažovan na strani sirotinje. Ne, upravo suprotno, jer uspešnost političke propaganda nije u negiranju stvarnosti već u sposobnosti da polazeći od stvarnih postojećih događaja (premise) javnost usmeri na sasvim pogrešan put (konkluziju). Danas ni najveći zagovornici liberalnog-kapitalizma ne mogu više da negiraju propadanje srednjih i nižih slojeva društva u poslednjoj deceniji, kao ni potpuno odsustvo empatije najbogatijih. Napraviti film koji treba da komunicira sa širokom publikom i koji ovo prenebregava ili negira bio bi običan propagandni pamflet bez ikakvih izgleda da doživi veću popularnost. S

obzirom da loše stanje u kom se nalazi većina čovečanstva više ne može da se sakrije, holivudska propaganda radio no što je još ostalo kao mogućnost - prikazati kapitalizam kao sistem bez alternative i svaku promenu koja nastaje iz naroda predstaviti kao divljaštvo i kaos. Tako je ovde revolt narodnih masa prikazan kao bezumna destrukcija i besmisleno okrutno nasilje koje, ma koliko stanje bilo loše vode do još goreg. Dakle film se ni ne trudi da bogataše prikaže simpatičnim (to je takođe novina koju donosi Džoker), ali i staru poentu da “narod na ulicama” nije nikakvo rešenje i samo produbljuje problem. Sam Džoker, kom na kraju filma narod ukazuje poverenje svog vođe, bi trebao da bude simbol svih revolucionarnih vođa koji su samo krvožedni osvetnici-ludaci koji sa narodom koji predvode ne dele nikakve zajedničke ciljeve. Ovakav kraj filma neodoljivo potseća na “Ustanak Planete Majmuna” (Rise of the Planet of Apes) (2011) gde su majmuni prikazani kao nesumnjive žrtve čovečje civilizacije (zlostavljani i ubijani zarad naučnih eksperimenata), ali njihov ustanak ne donosi ništa osim smrti i uništavanja, jer koliko god oni bili žrtve nemoćni su da donesu ništa dobro - ipak su oni samo majmuni (čitaj sirotinja). Drugim rečima, ono što je danas glavni adut holivudske propaganda je priča da koliko god bogati bili bezosećajni oni su jedini koji mogu da reše problem.

Da se za kraj vratimo na Mura. U svom stripu “V kao vendetta” (V for vendetta) (1982-89) (koji je doživeo filmsku adaptaciju pod istim nazivom 2006.) samoproklamovani anarhista Mur nam daje jednu posve drugačiju sliku “naroda na ulicama”. U tom stripu pobuna protiv jednog totalitarnog režima je prikazana (iako takođe spontana) bez ikakvog be

smislenog i bespotrebnog nasilja, i bez stvarnog vođe koji je ludak ili egomanijak, a koji masu koristi za svoje ciljeve. Iako sličnih tema Murovi stripovi i film Džoker stoje na posve suprotnim stranama političkog spektra onoliko koliko mogu da stoje holivudska industrija propaganda i čovek koji je najavio da će posle 40 godina neglasanja izaći na naredne Britanske izbore i glasati za Korbina.

Miroslav Krleža

Veliki petak 1919.

Karlu Liebknechtu u spomen.

O, Veliko Bezglavo Nešto, prokleta
ime tvoje,
u sve vijeke vjekova!

Krvavi čavli opet čovječju ruku gnoje,
a zloguka ptica tmine mrtvačku pje-
san poje.
Zloguka ptica tmine, slijepa ptica
sova.

O, Veliko Bezglavo Nešto, prokleta
ime tvoje
u sve vijeke vjekova!

U borbi s krdom lažnih i krivih bo-
gova
pao je Čovječji Sin.
Krstove svoje je golgotski zabio cirkus
iz gubave Judeje u carski Berlin.

U crvenom uzničkom svjetlu
crvene pandurske lampe,
što može hrvatski čovjek?
On hrvatske guta suze.
Slanu i gorcu sol.

Ideal hoće li bijeli,
prezen i popljuvan, gol,
razapet biti dovijek?
U krvavom uzničkom svjetlu

crvene pandurske lampe,
što može hrvatski čovjek
na Evropski Veliki Petak?

Kad Sina Čovječjeg kolju, rane mu
pale i deru,
na glavu mu siplju kletvu i kamen i
metak,
na oblačni, crni Evropski Veliki Petak,
kad trese se krvava kugla zemlja,
od Pekinga do Rima, od Transvaala
do Kremlja,
hrvatski čovjek posmrtni žižak pali,
karmine tužne pije i razbito pjeva:
jedna je glava opet ko krvavo sjeme
pala.
na jarbolu lađe su opet pribili admi-
rala.

Al Ništa! Sviće. Internacionala.

Crvena inicijativa Kragujevac

CiK je grupa koja ima za cilj da kroz političku i kulturnu borbu da svoj doprinos svrgavanju kapitalističkog društvenog sistema i uspostavljanju pravednijeg društva. CiK je internacionalistička, ateistička, klasna organizacija koja se u svom svakodnevnom radu bori protiv širenja verske, rase i međunacionalne mržnje, patrijarhata, sprege države i crkve, i bilo kakvog oblika verske i nacionalne indoktrinacije. Prihvatamo i branimo pravo svakog pojedinca na političko, seksualno i versko opredeljenje. Borimo se za sve kojima su prava ugrožena. CiK se poziva na istorijsko mesto Kragujevca kao kolenke radničkog pokreta u Srbiji i na Balkanu 19. i 20. veka. CiK se bori protiv istorijskog revizionizma i pokušaja izmene kolektivnog sećanja na događaje iz Drugog svetskog rata i karakter antifašističke narodnooslobodilačke borbe. CiK se bori protiv granica, imperijalističkih ratova i siromaštva u svetu. Za društvo slobodnih i ravnopravnih ljudi. Za društvo bez eksploatacije. Za svima dostupno i besplatno školstvo i zdravstvo. Za slobodnu ljubav. „Komunisti sa prezirom odbijaju prikrivanje svojih pogleda i namera. Oni izjavljuju otvoreno da se njihovi ciljevi mogu postići samo nasilnim rušenjem čitavog dosadašnjeg društvenog poretka. Neka vladajuće klase drhte pred komunističkom revolucijom, u njoj proleter i nemaju šta da izgube osim svojih okova, a dobiće čitav svet!“

